

4. Васильева М. И. Рыночный потенциал потребительской кооперации. *АПК: экономика, управление*. 2006. № 8. С. 78–85.

5. Балабанова Л. В., Кривенко А. В. Управління конкурентоспроможністю підприємств на основі маркетингу : монографія. Донецьк : Дон ГУЕТ, 2004. 147 с.

6. Жовновач Р. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств сільськогосподарського машинобудування : дис. ... док. ек. наук : 08.00.04. Маріуполь, 2016. 462 с.

7. Касич А. О., Глущенко Д. О. Теоретичні та практичні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства. *Економіка та держава*. 2016. № 11. С. 65-70.

8. Бреус С. В. Роль інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності машинобудівного комплексу України. *Актуальні проблеми економіки*. 2006. № 1. С. 162-169.

9. Бреус С. В., Бойко Д. А. Сутність та методи оцінювання конкурентних переваг підприємства у контексті управління ними. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 36. С. 93-98.

10. Бреус С. В., Пальчевська А. К. Конкурентні переваги підприємства у контексті управління ними. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 6 (23). С. 238-242.

УДК 338.658

Бугас В.В., к.е.н., професор
Задорожний В.В., магістрант
Київський національний університет технологій та дизайну

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Останнім часом фінансовий план стає необхідністю для будь-якого підприємства, його можна охарактеризувати як процес, що дає змогу спрогнозувати зміни у зовнішньому середовищі, адаптувати власні резерви для подальшої успішної діяльності, розробити план щодо дій у кризових ситуаціях. [4, с. 75]

Фінансове планування являє собою процес розроблення і затвердження фінансових планів як засобу збалансування фінансових потреб і можливостей. Фінансовий план того чи іншого суб'єкта відображає його фінансову діяльність, тобто процес формування доходів і здійснення витрат. Їх склад і структура, а також збалансованість визначаються завданнями, напрямками і методами реалізації фінансової політики. Фінансові плани є як відображенням певної політики, так і її обґрунтуванням. Будь-яка політика без її обґрунтування у фінансових планах не може бути успішно реалізована. Водночас жодний варіант

фінансового плану не може розглядатись як оптимальний, якщо він не забезпечує реалізацію відповідних цілей і завдань фінансової політики.

Фінансове планування здійснюється на двох рівнях. На мікрорівні це індивідуальні плани окремих суб'єктів підприємницької діяльності. Ці плани відображають фінансову стратегію і тактику підприємств. Їхні головні завдання це визначення джерел та обсягів формування доходів, оптимізація витрат і досягнення фінансової збалансованості. На макрорівні це основний фінансовий план, що характеризує діяльність держави — бюджет, а також зведений фінансовий план, у якому відображаються доходи і видатки усіх суб'єктів фінансових відносин. Саме ці плани є відображенням фінансової політики держави. Водночас вони мають різну значущість. Бюджет, це реальний директивний документ, що затверджується у вигляді закону, і є основним засобом реалізації фінансової політики. Зведений фінансовий план є, по суті, довідковим документом, призначенням якого є визначення загальної маси доходів і видатків та узгодження процесів їх розподілу і перерозподілу між окремими сферами і ланками фінансової системи. Він є основним засобом обґрунтування та збалансування фінансової політики.

Завдання фінансового планування визначаються структурою фінансового плану та завданнями фінансової політики.

Грамотне та вдумливе управління фінансовими ресурсами підприємства і створює фінансову рівновагу підприємства, і визначається дана рівновага умінням керівництва знайти баланс між ефективним управлінням фінансовими ресурсами і використанням планів, на основі яких і має здійснюватись організація роботи, мотивація персоналу.

Практика передових країн, що ефективно використовують систему планування, показує очевидні переваги фінансового планування, зокрема:

1. Фінансове планування дає змогу адаптуватись до користування майбутніми сприятливими умовами у ринковому середовищі.
2. Дозволяє оперативно знайти проблемні ланки на підприємстві та швидко розробити методику їх вирішення.
3. Стимул для менеджера для подальшої ефективізації роботи підприємства.
4. Покращення взаємодії структурних підрозділів підприємства.
5. Більше можливостей для отримання реальної інформації для керівництва про стан справ на підприємстві; [8, с. 44]

Література

1. Гриньова В.М. Фінанси підприємств : [навч. посіб.] / В.М. Гриньова. – К. : Знання-Прес, 2018.
2. ЛитвинЮ.О.Фінансове планування на підприємствах в сучасних умовах

/Ю.О.Литвин, В.І.Матвійчук//Актуальні проблеми розвитку фінансово-кредитної системи України. – Донецьк: ДонНТУ, 2017.–С.67–85.

3. Сучасні проблеми економічного розвитку України: монографія/ за ред. О.В. Ольшанської, А.О. Мельник, Т.Є. Воронкової – К. : ТОВ «ДКС центр», 2018. – 184 с.

4. Шацька З.Я., Кошельник Ю.С. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах глобалізації // З.Я. Шацька, Ю.С. Кошельник. – Держава та регіони. – №4(103). – 2018. – 225 с. – с. 145-151.

УДК 338.658

Бугас В.В., к.е.н., професор
Задорожний В.В., магістрант
Київський національний університет технологій та дизайну

СУТЬ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ І ПРОГНОЗУВАННЯ

Фінансове планування — це один з елементів діяльності, пов'язаної з управлінням фінансами, складова частина всього народногосподарського планування.

Об'єктом фінансового планування виступають фінансові ресурси, що утворюються в процесі розподілу і перерозподілу валового національного продукту, найважливішими серед них є прибуток, амортизаційні відрахування, податки, обов'язкові збори в цільові фонди та ін.

Завдання фінансового планування визначаються структурою фінансового плану та завданнями фінансової політики. Вони полягають у визначенні реальних джерел і обсягів доходів, оптимізації структури видатків на основі критерію вирішення завдань фінансової політики та збалансування доходів і видатків.

Першим за послідовністю і значущістю є визначення реальних обсягів доходів. Будь-які прорахунки, як у бік їх завищення, так і заниження впливають на реальність фінансового плану, а отже і фінансової політики, ускладнюючи її реалізацію. Фінансова політика держави, стратегія і тактика підприємств повинні ґрунтуватися на реальних можливостях. Водночас у процесі планування необхідно відшукувати резерви зростання доходів, якщо існуючі їх обсяги недостатні для вирішення поставлених завдань.

Другим важливим завданням фінансового планування є оптимізація витрат. І хоча головним при цьому є вирішення завдань фінансової політики, необхідно перевірити, чи не забезпечується розв'язання окремих її завдань надмірними вкладеннями за рахунок інших напрямів видатків. Фінансове планування в частині розподілу видатків повинно мати